



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 5.4.2018
SWD(2018) 87 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k Predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta
o spremembi Direktive 2004/37/ES o varovanju delavcev pred nevarnostmi zaradi
izpostavljenosti rakotvornim ali mutagenim snovem**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Povzetek
Ocena učinka nadaljnjega predloga za spremembo prilog k direktivi o rakotvornih in mutagenih snoveh 2004/37/ES.
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
Izpostavljenost rakotvornim in mutagenim snovem na delovnem mestu lahko povzroči raka, ki je najpogostejša z delom povezana zdravstvena težava v EU-28, in druge pomembne zdravstvene težave. Da bi izboljšala zaščito delavcev pred tovrstnimi tveganji, je EU sprejela direktivo o rakotvornih in mutagenih snoveh 2004/37/ES. Direktiva določa zahteve na tem področju za odpravo ali zmanjšanje izpostavljenosti, vključno z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost. Vendar jo je treba redno posodablirati na podlagi razpoložljivih podatkov, vključno z znanstvenimi in tehničnimi podatki. Pripravljena sta bila dva zakonodajna predloga za posodobitev direktive o rakotvornih in mutagenih snoveh, in sicer COM(2016)248 in COM(2017)11, ki skupaj obravnavata 20 rakotvornih snovi. Prvo spremembo, tj. Direktivo (EU) 2017/2398, sta sozakonodajalca že sprejela. Ta ocena učinka, ki spremlja tretji predlog, zajema dodatnih pet kemijskih dejavnikov, ki jim je na delovnem mestu izpostavljenih okrog milijon delavcev.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Pobuda ima tri specifične cilje: <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšati poklicno izpostavljenost rakotvornim in mutagenim snovem v Evropski uniji; • povečati učinkovitost okvira EU z njegovo posodobitvijo na podlagi strokovnega znanja; • doseči bolj uravnoteženo zaščito delavcev po vsej EU pred rakotvornimi snovmi in obenem zagotoviti večjo jasnost in enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
Določitev novih ali posodobitev obstoječih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost v Prilogi III k Direktivi bo zagotovila večjo jasnost za delodajalce in izvršilne organe, s čimer se bosta olajšali in izboljšali skladnost in izvrševanje določb direktive o rakotvornih in mutagenih snoveh ter s tem zaščitela delavcev. Z znižanjem obstoječih nacionalnih mejnih vrednosti in zapolnitvijo vrzeli neobstoječih nacionalnih mejnih vrednosti lahko ukrepi EU prispevajo k nadaljnji krepitvi minimalne osnove zaščite vseh delavcev EU na tem področju ter k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev za podjetja v EU. Samo ukrepi, ki jih sprejmejo posamezne države članice, ne morejo obravnavati teh vprašanj, zato se za doseg tega cilja zdi potrebno ukrepati na ravni EU, kot je skladno s členom 5(3) PEU.

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Številne možnosti v zvezi z zajetimi rakotvornimi snovmi so bile ugotovljene in opuščene. Na primer, prepoved teh snovi na delovnem mestu se je štela za nesorazmerno, zanašanje na nezakonodajne smernice ali samourejanje pa ne bi moglo znatno prispevati k reševanju ugotovljenih težav. Predlogi za zakonodajne možnosti glede petih rakotvornih snovi (mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost v Prilogi III) so temeljili na izidih razprav med znanstveniki, delodajalci, delavci in predstavniki držav članic. Za večino rakotvornih snovi so bile obravnavane tudi strožje in manj stroge možnosti. Izbrane možnosti se štejejo za dopolnilne, v zadevnih primerih pa tudi kot dodana vrednost obstoječim ukrepom iz uredbe REACH. Pravno varnost za zainteresirane strani je najlažje doseči z jasno navedbo kemijskih dejavnikov v okviru direktive o rakotvornih in mutagenih snoveh, skupaj z mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost, ki omogočajo upravljanje tveganja poklicne izpostavljenosti rakotvornim kemijskim snovem.
Kdo podpira katero možnost?
Socialni partnerji in države članice, zastopani v Svetovalnem odboru za varnost in zdravje pri delu, podpirajo vse izbrane možnosti. Da bi ublažili tehnične ali ekonomske izzive za delodajalce, so predvidena prehodna obdobja za dve skupini snovi (kadmij in njegove anorganske spojine ter berilij in anorganske berilijeve spojine) za vse sektorje ter za eno skupino snovi (arzenova kislina in njene soli ter anorganske arzenove spojine) v sektorju taljenja bakra.



C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti?

Koristi prednostne možnosti politike bodo vključevale večjo zaščito za več kot milijon delavcev v EU in preprečitev več kot 22 000 primerov slabega zdravja, povezanega z delom.

Posledično bo prinesla boljšo kakovost življenja za delavce in njihove družine ter znižanje neposrednih in posrednih stroškov zdravstvenega varstva posameznikov. Sistemi socialne varnosti bodo imeli koristi od znižanja stroškov za zdravljenje ter od nižjih stroškov, povezanih z neaktivnostjo ali zgodnjo upokojitvijo in nadomestili za poklicne bolezni. Delodajalci bodo najverjetneje imeli koristi od zmanjšane odsotnosti z dela in manjše izgube produktivnosti. Nenazadnje bo določitev mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost v EU izboljšala jasnost za delodajalce in izvršilne organe.

Študija, ki jo je naročila Komisija, kaže, da so največje pričakovane koristi za različne zainteresirane strani naslednje: 1 do 5 milijard EUR za delavce ter 181 milijonov EUR za uprave zahvaljujoč uvedbi mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost za formaldehid in 15 milijonov EUR za podjetja zahvaljujoč uvedbi mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost za berilij.

Kakšni so stroški prednostne možnosti?

Za nekatere rakotvorne snovi bo prednostna možnost podjetjem prinesla dodatne stroške za poslovanje, saj bodo morala uvesti dodatne zaščitne in preventivne ukrepe. To zlasti velja v primeru formaldehida ter kadmija in njegovih anorganskih spojin, kjer se skupni stroški izbrane možnosti za sektor v obdobju 60 let ocenjujejo na 1,72 milijarde EUR za formaldehid in 447 milijonov EUR za kadmij.

Toda v zvezi s formaldehidom je takih podjetij ogromno, medtem ko bi bila v zvezi s kadmijem večinoma prizadeta velika podjetja. Zato je pričakovati, da bodo stroški na podjetje za obe snovi v relativnem smislu nizki. Sveženj prednostnih možnosti ne bo pomenil nobene dodatne obveznosti glede obveščanja, niti ne bo povzročil povečanja upravnih bremen za podjetja in verjetno ne bo prinesel nobenih večjih okoljskih stroškov.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

Kar zadeva kadmijeve spojine in arzenove spojine, MSP niso bistveno zastopana v zadevnih sektorjih, za razliko od berilija, formaldehida in 4,4'-metilen-bis (2-kloroanilina). Analiza kaže, da bodo stroški, ki jih bodo imela MSP, za zadevna podjetja obvladljivi. Največ stroškov se pričakuje za MSP, katerih delavci so izpostavljeni formaldehidu in beriliju, ter zlasti za tista podjetja, ki še niso opravila naložb v zaščito delavcev bodisi prek zaprtih sistemov bodisi z nadomestitvijo. Vendar bodo stroški za MSP še vedno precej pod 1 % njihovega prometa in ne gre pričakovati zaprtja MSP ali vplivov na število delovnih mest zaradi predlaganih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost. .

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Izvršilni organi bi lahko imeli dodatne upravne stroške in stroške izvrševanja. Vendar se ne pričakuje, da bi ti stroški bili znatni. Obenem bo določitev mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost na ravni EU prihranila stroške za razvoj teh mejnih vrednosti na nacionalni ravni. Izbrana možnost naj bi s preprečevanjem slabega zdravja pripomogla tudi k ublažitvi finančne izgube sistemov socialne varnosti in zdravstvenega varstva držav članic.

Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?

Izbrane možnosti naj bi imele pozitiven učinek na konkurenco na notranjem trgu, saj bi zmanjšale konkurenčne razlike med podjetji, ki poslujejo v državah članicah z različnimi nacionalnimi mejnimi vrednostmi za poklicno izpostavljenost. Izbrane možnosti ne bi smele imeti znatnega učinka na zunanjo konkurenčnost podjetij EU. V večini primerov izbrane možnosti spadajo v spodnjo lestvico enakovrednih ukrepov v državah zunaj EU, kar nakazuje, da so ti ukrepi uresničljivi, da odražajo razpoložljive dobre prakse in da so razmeroma ambiciozni, saj je njihov cilj določiti visoke standarde varstva delavcev na mednarodni ravni. Učinek na temeljne pravice je pozitiven, zlasti kar zadeva člen 2 (pravica do življenja) in člen 31 (pravica do poštenih in pravičnih delovnih pogojev, ki spoštujejo delavčevo zdravje, varnost in dostojanstvo).

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Učinkovitost predlagane revizije direktive o rakotvornih in mutagenih snoveh bi se ugotavljala v okviru ocene okvira EU za varnost in zdravje pri delu, kot je predvideno v členu 17a Direktive 89/391/EGS.

Naslednji postopek ocenjevanja bi lahko zajel obdobje med letoma 2017 in 2022.

